

Köksal: Yatırımcı Seferberliği projesinin yol haritasının çizilmesine katkı sağladık.

Aracı Kuruluşlar Birliği Başkanı Attila Köksal, Sermaye Piyasasında Gündem'in Nisan sayısındaki yazısında Birliğin 10 Mart Cumartesi günü düzenlediği "Yatırımcı Seferberliği Arama Konferansı"nı değerlendirdi. Köksal, bütün davetlilerin aktif olarak katıldığı arama konferansında, finansal okuryazarlığın artırılmasına yönelik çeşitli önerilerin dile getirildiğini söyledi. Yapılan grup çalışmalarında yatırımcıların güveninin artırılmasından, yeni neslin yatırım alışkanlığını nasıl elde edeceğine kadar pek çok konuda mikro ve makro düzeyde öneriler geldiğini belirten Köksal, "Yatırımcı Seferberliği projesinin yol haritasının çizilmesine katkı sağladığımıza inanıyorum" dedi. Mart ayında "Sermaye Piyasası Kuruluşları Yatırımcı Seferberliği İşbirliği Protokolü" imzaladıklarını da hatırlatan Köksal, "Sektörün beklentileri doğrultusunda, yapılacak faaliyetlerin tek elden yürütülmesi açısından, protokolün yararlı olacağını düşünüyorum" diye konuştu.

Türkiye'de Tasarruflar

Gündemin bu ayki ilk makalesinde, piyasaların gündeminde olan tasarrufların milli gelirdeki rolü açıklanıp ülkemizdeki finansal tasarrufların dağılımı inceleniyor.

Tasarruf oranları geriliyor

Türkiye'de 1990'lı yıllarda %25'ler seviyesinde olan özel tasarrufların milli gelirdeki payının 2000'li yıllarda düzenli şekilde gerileyerek %10-15 bandına indiği belirtilirken, dünyada gelişmekte olan ülkeler grubunda tasarruf oranının %30'lar seviyesinde olduğu belirtiliyor.

Mevduatın payı artarken, tahvil-bononun payı düştü

Makalede, Türkiye'de yerleşik kişilerin tasarruflarının dağılımı da inceleniyor. 2004 yılında %63 olan mevduatın payının 2011'de %79'a kadar çıktığına, aynı dönemde sabit getirili menkul kıymetlerin payının da %23'ten %9'a gerilediğine dikkat çekiliyor. 2011 sonunda emeklilik yatırım fonlarıyla beraber kurumsal yatırımcılarca yönetilen toplam portföy, yerli yatırımcıların tasarruflarının %5'i kadar. Raporda, hisse senetlerinin payının ise aynı dönemde %7 civarında dalgalandığı bildiriliyor. Çalışmada ayrıca yatırım tercihlerindeki gelişmeleri açıklamak için çeşitli yatırım araçlarının getirilerine de yer veriliyor.

Türkiye ve Dünyada Özel Sektör Borçlanma Araçları

Gündem'in ikinci raporunda Türkiye ve dünyadaki özel sektör borçlanma araçları ele alınıyor.

Krizde bankaların tahvil ihracı azaldı, şirketlerinki arttı

Uluslararası Ödemeler Bankası'nın (BIS) verilerine göre dünyada finansal kurumların tahvil stoku küresel krizle beraber geriledi. Finans sektörü dışındaki şirketlerin tahvil stoku ise krize rağmen arttı. 2011 yılının Haziran ayı sonunda en büyük özel sektör borçlanma aracı stoku 14 trilyon \$ ile ABD'li şirketlere ait. Aynı dönem sonunda BIS üyelerinin toplam özel sektör tahvil stoku ise bu ülkelerin toplam milli gelirinin %44'ü kadar.

Özel sektör borçlanma araçları ağırlıkla tezgahüstü piyasalarda işlem gördüğü için, işlem hacimlerine ilişkin kesin rakamlara ulaşamıyor. Diğer taraftan borsalarda işlem gören araçların verileri Dünya Borsalar Federasyonu (WFE) tarafından açıklanıyor. WFE'ye göre 2011 sonunda en fazla özel sektör tahvili 11.188 adet ile Londra Borsası Grubunda işlem görürken; İspanya Borsası 8 trilyon \$'a yaklaşan işlem hacmi ile ilk sırada yer alıyor.

Banka bonoları son iki yılda hızlandı

Türkiye'de 1990'lı yıllarda hızlı bir yükseliş yakalayan özel sektör borçlanma araçları piyasası, 1994'te yapılan vergi düzenlemesi sonucunda yok olma noktasına geldi. 2000'li yıllarda ise ekonomik göstergelerdeki iyileşme ve düzenleme değişiklikleri, bu araçları yeniden canlandırdı.

Son iki yılda hızla artan özel sektör borçlanma araçları stoku 2011 yılında 8 milyar \$'ı geçti. Bu stokun %63'ünü banka bonoları toplam oluşturuyor. İMKB'de 2011 yılında özel sektör tahvillerinde işlem hacmi 5 milyar \$'a ulaştı.

Avrasya Borsaları

Gündem'in üçüncü makalesinde İstanbul'un bölgesel finans merkezi olması hedefi çerçevesinde özel bir önem taşıyan Avrasya bölgesindeki sermaye piyasaları tanıtılıyor.

1995'te Avrasya Borsalar Federasyonu Kuruldu

Sovyet blokunun çöküşünün ardından 1990'lı yılların başında Avrasya bölgesinde piyasa ekonomisini benimsemiş yeni ülkeler oluştu ve bu ülkelerde borsalar kuruldu. Avrasya Borsalar Federasyonu (FEAS) bu ortamda 1995 yılında, aralarında İMKB'nin de bulunduğu 12 borsa öncülüğünde oluştu. Halihazırda 28 ülkeden 34 borsa ve 15 borsa dışı kurum FEAS'a üye. FEAS'ın sekreteryası İstanbul'da yer alırken, yönetim kurulu başkanlığını İMKB yürütüyor.

FEAS üyeleri 10 kat büyüdü

1995'te FEAS'a üye borsaların toplam piyasa değeri 70 milyar \$ iken, yeni üye borsaların da katılımıyla toplam piyasa değeri 2011 sonunda 690 milyar \$'a ulaştı. Bu tutarın %29'u ilk sırada yer alan İMKB'ye ait. 2011 sonunda 500 milyar \$'a yaklaşan toplam işlem hacminde de İMKB %85 paya sahip.

Hisse senedi dışındaki araçlar kısıtlı

FEAS üyesi borsalarda hisse senetlerinin dışında en çok rastlanan ürün grubu tahviller. 2011 sonu itibarıyla 21 FEAS üyesi borsada tahvil işlem hacmi 320 milyar \$. Öte yandan bu tutarın %91'i İMKB'ye ait. Emtia, döviz ve türev ürünler FEAS üyesi bazı borsalarda işlem görse de bölgede çok yaygın değil.

Diğer Haber Başlıklarından Seçmeler

Yatırımcı Seferberliği Arama Konferansı

Birliğimiz 10 Mart 2012 tarihinde "Yatırımcı Seferberliği Arama Konferansı" düzenlemiştir. Etkinliğe SPK Başkanı Prof. Dr. Vedat Akgiray, İMKB Başkanı Dr. İbrahim Turhan, TCMB Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Mehmet Yörükoğlu'nun yanı sıra, üyelerimiz, çeşitli sermaye piyasası kurumlarının temsilcileri, akademisyenler ve ekonomi basınından toplam 140 kişi katılmıştır.

Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı Taslağı

Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı Taslağı hakkında 19 Mart 2012'de Birliğimiz merkezinde bir toplantı yapılmıştır. Gerek toplantıda ifade edilen hususlar, gerekse üyelerimizce yazılı olarak belirtilen konular dikkate alınarak yapılan değerlendirme sonucunda Birlik görüşü oluşturulmuş olup Sermaye Piyasası Kuruluna iletilmiştir.

Bilgi için: arastirma@tspakb.org.tr

Raporun tamamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

TSPAKB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), 101 aracı kurum, 1 vadeli işlemler aracılık şirketi ve 40 bankanın üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur. 11 Şubat 2001 tarihinde kurulan Birlik, meslek kurallarını oluşturmakta ve sektörü denetlemektedir.